

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Προσφυγή Στη Δικαιοσύνη](#) > [Νομικά Συστήματα - Ευρωπαϊκά Και Εθνικά](#) > [Εθνικά Συστήματα Δικαιοσύνης](#) > [Spain](#)

Περιεχόμενο που
παρέχεται από
Ισπανία

Εθνικά συστήματα δικαιοσύνης

Ισπανία

Στο παρόν τμήμα παρέχεται γενική επισκόπηση του συστήματος δικαστηρίων (juzgados και tribunales) στην Ισπανία.

Οργάνωση της δικαιοσύνης – συστήματα απονομής δικαιοσύνης

Απονομή δικαιοσύνης

Στο πλαίσιο των σύγχρονων συστημάτων απονομής δικαιοσύνης, το ισπανικό σύστημα πληροί τα κριτήρια του καλούμενου ηπειρωτικού συστήματος.

Τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του ηπειρωτικού συστήματος είναι τα εξής:

- Διάκριση μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου, η οποία γενικεύεται και στα πεδία του συνταγματικού, του ποινικού, του διοικητικού, του φορολογικού, του αστικού, του εμπορικού, του εργατικού και του δικονομικού δικαίου.
- Υπεροχή του νόμου και του γραπτού δικαίου στο πλαίσιο του συστήματος πηγών δικαίου που ορίζονται από τον Αστικό Κώδικα, και συγκεκριμένα του νόμου, του εθίμου και των γενικών αρχών του δικαίου.
- Ιεραρχική οργάνωση της δικαστικής εξουσίας με ένα σύστημα ένδικων μέσων.

Είδη δικαστηρίων – σύντομη περιγραφή

Σύμφωνα με το ισπανικό Σύνταγμα του 1978, στην Ισπανία θεσπίζεται κοινωνικό και δημοκρατικό κράτος δικαίου, το οποίο κατοχυρώνει ως υπέρτατες αρχές της έννομης τάξης του την ελευθερία, τη δικαιοσύνη, την ισότητα και την πολιτική πολυφωνία.

Το Σύνταγμα εδράζεται στην αδιάρρηκτη ενότητα του ισπανικού έθνους, κοινής και αδιαίρετης πατρίδας όλων των Ισπανών, ενώ αναγνωρίζει και εγγυάται το δικαίωμα στην αυτονομία όλων των εθνοτήτων και των περιφερειών που το συναπαρτίζουν, καθώς και την μεταξύ τους αλληλεγγύη.

Ο τίτλος VI του Συντάγματος είναι αφιερωμένος στη δικαστική εξουσία. Στο άρθρο 117 ορίζεται ότι βάση της οργάνωσης και της λειτουργίας των δικαστηρίων είναι η δικαιοδοτική ενότητα.

Όλες οι ανωτέρω αρχές διέπουν την οργάνωση των δικαστηρίων στην Ισπανία και μεταφράζονται στην ύπαρξη ενιαίας δικαιοδοσίας, η οποία απαρτίζεται από ενιαίο δικαστικό σώμα, το οποίο συνιστά την τακτική δικαιοσύνη.

Υπάρχουν πολυάριθμα δικαστήρια στα οποία κατανέμεται το έργο της απονομής δικαιοσύνης με βάση ορισμένα κριτήρια κατανομής αρμοδιοτήτων: φύση της διαφοράς, αξία του αντικειμένου της διαφοράς, νομική προσωπικότητα, καθήκοντα και εδαφική επικράτεια, δεδομένου ότι η ενιαία δικαιοδοσία δεν αντίκειται στην ύπαρξη διαφόρων οργάνων με διαφορετικές αρμοδιότητες.

Για να θεωρηθεί ότι ανήκει στην τακτική δικαιοσύνη κάποιο δικαιοδοτικό όργανο, πρέπει να διέπεται από τον

οργανικό νόμο για τη δικαστική εξουσία, δυνάμει του άρθρου 122 του ισπανικού Συντάγματος του 1978.

Θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ τριών θεμελιωδών πτυχών:

1. Κατά τόπον αρμοδιότητα
2. Μονομελή ή πολυμελή δικαιοδοτικά όργανα
3. Καθ' ύλην αρμοδιότητα

Κατά τόπον αρμοδιότητα

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του οργανικού νόμου 6 της 1ης Ιουλίου 1985 για τη δικαστική εξουσία, το κράτος οργανώνεται, προς τον σκοπό της απονομής δικαιοσύνης, βάσει της αρχής της εδαφικής αρμοδιότητας, και υποδιαιρείται σε δήμους, δικαστικές επαρχίες, νομούς και αυτόνομες κοινότητες, επί των οποίων ασκούν κατά τόπον αρμοδιότητα Ειρηνοδικεία (Juzgados de Paz), Πρωτοδικεία (Juzgados de Primera Instancia e Instrucción), διοικητικά δικαστήρια (Juzgados de lo Contencioso-Administrativo), δικαστήρια εργατικού δικαίου (Juzgados de lo Social), δικαστήρια εκτέλεσης ποινών και δικαστήρια ανηλίκων (Juzgados de Vigilancia Penitenciaria y de Menores), Εφετεία (Audiencias Provinciales) και Ανώτερα Δικαστήρια (Tribunales Superiores de Justicia). Αρμοδιότητα σε όλη την επικράτεια της χώρας ασκεί το Εθνικό Δικαστήριο (Audiencia Nacional) και το Ανώτατο Δικαστήριο (Tribunal Supremo), καθώς και οι κεντρικοί ανακριτές (Juzgados Centrales de Instrucción) και το κεντρικό διοικητικό δικαστήριο (Juzgado Central de lo Contencioso-administrativo).

Μονομελή ή πολυμελή δικαιοδοτικά όργανα

Όσον αφορά το μονομελές ή πολυμελές των οργάνων, όλα τα όργανα είναι μονομελή, εκτός από το Ανώτατο Δικαστήριο, το Εθνικό Δικαστήριο, τα Ανώτερα Δικαστήρια και τα Εφετεία.

Το Ανώτατο Δικαστήριο συντίθεται από τον πρόεδρο, τους προέδρους των τμημάτων και τους δικαστές που προβλέπονται από τον νόμο για κάθε τμήμα και τομέα. Αποτελείται από πέντε τμήματα: αστικό, ποινικό, διοικητικό, εργατικό και στρατιωτικό.

Το Εθνικό Δικαστήριο συντίθεται από τον πρόεδρο, τους προέδρους των τμημάτων και τους δικαστές που προβλέπονται από τον νόμο για κάθε τμήμα και τομέα (εφετείο, ποινικό, διοικητικό και εργατικό).

Τα Ανώτερα Δικαστήρια αποτελούνται από τέσσερα τμήματα (αστικό, ποινικό, διοικητικό, εργατικό). Συντίθενται από τον πρόεδρο, ο οποίος προεδρεύει και του αστικού και του ποινικού τμήματος, καθώς και από τους προέδρους των τμημάτων και τους δικαστές που προβλέπονται από τον νόμο για κάθε τμήμα.

Τα Εφετεία συντίθενται από τον πρόεδρο και δύο ή περισσότερους δικαστές. Εξετάζουν αστικές και ποινικές υποθέσεις κατ' έφεση και ενδέχεται να έχουν τμήματα με την ίδια σύνθεση.

Εθνική Δικαστική Αρχή (Oficina Judicial)

Ο οργανικός νόμος για τη δικαστική εξουσία (Ley Orgánica del Poder Judicial) ορίζει την Εθνική Δικαστική Αρχή ως «την ειδική οργάνωση, η οποία στηρίζει και επικουρεί τη δικαιοδοτική δραστηριότητα δικαστών και δικαστηρίων».

Η Δικαστική Αρχή σχεδιάστηκε με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της διαφάνειας των δικαστικών πράξεων, την επιτάχυνση της διεκπεραίωσης διατυπώσεων και δικών, και την προώθηση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των διάφορων διοικητικών αρχών. Επομένως, η θέσπισή της ανταποκρίνεται στη δέσμευση για δημόσια υπηρεσία που διασφαλίζει εγγύτητα και ποιότητα, σύμφωνη με τις συνταγματικές αξίες και προσαρμοσμένη στις τρέχουσες ανάγκες των πολιτών.

Πρόκειται για ένα οργανωτικό πρότυπο, το οποίο θεσπίζει σύγχρονες τεχνικές διαχείρισης, βασισμένο στον συνδυασμό διάφορων διοικητικών μονάδων δικαστικές μονάδες άμεσης στήριξης, αντίστοιχες των πρώην juzgados, οι οποίες στηρίζουν τον δικαστή (Juez ή Magistrado) στα δικαιοδοτικά του καθήκοντα, και κοινές δικαστικές υπηρεσίες, τις οποίες διευθύνουν Δικαστικοί Γραμματείς (Secretarios Judiciales), οι οποίοι φέρουν εις πέρας και λαμβάνουν αποφάσεις για όλα τα μη αμιγώς δικαστικά καθήκοντα, όπως: παραλαβή υπομνημάτων, επιδόσεις, εκτέλεση αποφάσεων, μη δικαστικές διαδικαστικές διατυπώσεις, διαπίστωση του παραδεκτού αγωγής, διαβίβαση στους διαδίκους, διόρθωση διαδικαστικών ελαττωμάτων κ.λπ.

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες κοινών δικαστικών υπηρεσιών:

- Κοινή γενική υπηρεσία
- Κοινή υπηρεσία οργάνωσης της διαδικασίας
- Κοινή υπηρεσία εκτέλεσης

Το νέο οργανωτικό πρότυπο απονομής της δικαιοσύνης τέθηκε σε λειτουργία στο Burgos και στη Murcia τον Νοέμβριο του 2010. Τον Φεβρουάριο του επόμενου έτους, η Δικαστική Αρχή εγκαταστάθηκε στο Cáceres και στη Ciudad Real και τον Ιούνιο του 2011 στις έδρες των León, Cuenca και Mérida. Το 2013 πρόκειται να εγκατασταθεί στη Ceuta και στη Melilla. Το συγκεκριμένο οργανωτικό πρότυπο συνυπάρχει με το προηγούμενο των δικαστηρίων (juzgados και tribunales) που υφίσταται στην υπόλοιπη χώρα.

Καθ' ύλην αρμοδιότητα

Πέραν της κατά τόπον αρμοδιότητας, γίνεται διάκριση βάσει της καθ' ύλην αρμοδιότητας των δικαστηρίων σε τέσσερα πεδία δικαιοδοσίας:

Αστικό: σε αυτό υπάγονται οι διαφορές οι οποίες δεν υπάγονται ρητά σε άλλο πεδίο δικαιοδοσίας. Για τον λόγο αυτό χαρακτηρίζεται και ως τακτικό ή κοινό.

Ποινικό: στην αρμοδιότητα των ποινικών δικαστηρίων υπάγονται οι ποινικές υποθέσεις. Χαρακτηριστικό της ισπανικής έννομης τάξης είναι ότι, για αστικές αξιώσεις που απορρέουν από αξιόποινη πράξη, μπορεί να εγερθεί αστική αγωγή ταυτόχρονα με την ποινική. Σε μια τέτοια περίπτωση, το ποινικό δικαστήριο επιδικάζει την αποζημίωση για την αποκατάσταση της ζημίας ή βλάβης που προκάλεσε το αδίκημα ή το παράπτωμα.

Διοικητικό: τα διοικητικά δικαστήρια ελέγχουν τη νομιμότητα των πράξεων της δημόσιας διοίκησης και των οικονομικών απαιτήσεων που εγείρονται κατ' αυτής.

Εργατικό: εκδικάζουν διαφορές που υπάγονται στο εργατικό δίκαιο, τόσο μεταξύ ιδιωτών (εργαζομένου και εργοδότη) δυνάμει σύμβασης εργασίας όσο και σε υποθέσεις συλλογικών διαπραγματεύσεων, καθώς και ασφαλιστικές αξιώσεις ή αξιώσεις έναντι του Δημοσίου εφόσον καθίσταται υπεύθυνο για την εργατική νομοθεσία.

Επιπλέον των τεσσάρων αυτών πεδίων, στην Ισπανία υπάρχει και το στρατιωτικό δίκαιο.

Το στρατιωτικό δίκαιο συνιστά εξαίρεση από την αρχή της δικαιοδοτικής ενότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε «Τακτικά δικαστήρια στην Ισπανία».

Στην Ισπανία δεν υπάρχει σύστημα έκτακτων δικαστηρίων, αξίζει να σημειωθεί ωστόσο ότι στο πλαίσιο των ανωτέρω πεδίων έχουν συσταθεί καθ' ύλην ειδικά δικαστήρια, π.χ. τα δικαστήρια σεξιστικής βίας, τα δικαστήρια εκτέλεσης ποινών και τα δικαστήρια ανηλίκων. Τα εν λόγω δικαστήρια είναι μεν τακτικά, πλην όμως εξειδικεύονται στην εκδίκαση συγκεκριμένων υποθέσεων. Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε «Ειδικά δικαστήρια στην Ισπανία».

Ιεράρχηση των δικαστηρίων

Στην Ισπανία εφαρμόζεται ένα σύστημα δύο βαθμίδων, το οποίο καθορίζει και την ιεράρχηση των δικαστηρίων εντός του συστήματος των ένδικων μέσων.

Απαιτείται να εξεταστεί τι προβλέπεται από την ισπανική έννομη τάξη όσον αφορά τις αρμοδιότητες κάθε δικαστικού οργάνου προκειμένου να διαπιστωθεί ποια ένδικα μέσα μπορούν να ασκηθούν και ενώπιον ποιου δικαστηρίου. Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε «Τακτικά δικαστήρια στην Ισπανία».

Νομικές βάσεις δεδομένων

Παρέχεται δωρεάν πρόσβαση στις νομικές βάσεις δεδομένων;

Ναι, η πρόσβαση παρέχεται δωρεάν.

Σύντομη περιγραφή του περιεχομένου

- Βάσεις δεδομένων για θέματα νομοθεσίας. [Εφημερίδα της Κυβερνήσεως](#).
- Βάσεις δεδομένων για θέματα νομολογίας. [Κέντρο Δικαστικής Τεκμηρίωσης](#).

Σχετικοί σύνδεσμοι

[ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ](#)

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 17/01/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.